1896 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 22 (ՀԻՆ. 3) ՀԱՐԵԱՆԱՖ

№. 57—ՏԱՍՆԵՐԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ—№. 57

ԱԶԳԱԿԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Տարին դրսում է 10 ռուբլի, վեց ամսուայ 6 ռ.,
3 ամսուայ 3 ռ. և մի ամսուայ 1 ռ.։
Առանձին համարը 7 կոպէկ։

Յաղորդութիւնները տարին վճարում են նախապէս։

Յայտարարութիւնները տարին են նոյնպէս։

Ընդունում է խմբագրատան դռնից մօտ։

Հասցէ՝ Тифлисъ. Редакція „Арцагани“.
Адресъ: Tiflis. Rédaction „Ardzagang“.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

Հրատարակութեան է յանձնուած վերոյիշեալ «Ազգային գրականութեան և քաղաքականութեան շաբաթաթերթ»-ի թիւ 22, տարի Ե-րորդ, որ պիտի լոյս տեսնէ Դեկտեմբեր 6 ին։ Բաժանորդագինը տարին 10 ռ., կէս տարուան 5 ռ. եւ երեք ամսուան 2½ ռ.։

Բաժանորդագրութիւնները և յայտարարութեան գները ընդունում է խմբագրատունը։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Գաբրիէլ Սունդուկեան։

ՎԱՂՎԱՑԱԾ ՄԱՀՎԱՆ ԿԱՏԱՐ

(Գրատետրից *)

1890 — 940

Ա

Ես ծնուել եմ Ղարսի մարզում, մի գիւղում, որ կոչւում է Ղարսի Ղալա։ Ղարսի Ղալան ամրոց է եղել, որ կառուցել են հայերը։ Ղարսի Ղալան ունի երկու մաս՝ ներքին և արտաքին։ Ներքին մասում ապրում են հայերը, իսկ արտաքին մասում՝ թուրքերը։ Ես ապրում էի ներքին մասում։ Ես ապրում էի հայերի մէջ։ Ես հայ եմ։ Ես հայ եմ, որովհետև հայ ծնողներից եմ ծնուել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ ապրել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ մեծացել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ սովորել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ աշխատել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ ամուսնացել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ երեխաներ ունեցել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ ծերացել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ մեռնելու։

Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ ապրել։ Ես հայ եմ, որովհետև հայերի մէջ եմ մեռնելու։

Ըստ «Times»-ի լրագրին Ծովային մարմնի նախարարությունը հրամայել է Ռուսաստանի ծովային ուժերի հրամանատարին Ատլանտյան օվկիանոսում ուղարկել ռուսական ռազմանավերի մի ջոկատ՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելու համար։

Ըստ «Daily News»-ի՝ Ռուսաստանի ծովային նախարարությունը ուղարկել է Ատլանտյան օվկիանոս ռազմանավերի մի ջոկատ՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելու համար։

Ըստ «Neue Freie Presse»-ի՝ Ռուսաստանի ծովային նախարարությունը ուղարկել է Ատլանտյան օվկիանոս ռազմանավերի մի ջոկատ՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելու համար։

Ըստ «Daily News»-ի՝ «Ռուսի» ռազմանավերի ջոկատը Ատլանտյան օվկիանոսում կազմված է հետևյալ նավերից՝ «Ռուսի», «Ռուրիկ», «Նավարին» և «Ռինդա» հածանավերից, «Ռինդա» հածանավը ռուսական նավատորմում ամենաարագընթաց նավն է։ Ռուսական նավատորմի հրամանատարությունը ցանկանում է, որ ռուսական ռազմանավերի ջոկատը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելիս ներկա գտնվի Նյու-Յորքում կայանալիք միջազգային ցուցահանդեսի բացմանը։

Ըստ «Daily News»-ի՝ «Ռուսի» ռազմանավերի ջոկատը Ատլանտյան օվկիանոսում կազմված է հետևյալ նավերից՝ «Ռուսի», «Ռուրիկ», «Նավարին» և «Ռինդա» հածանավերից, «Ռինդա» հածանավը ռուսական նավատորմում ամենաարագընթաց նավն է։ Ռուսական նավատորմի հրամանատարությունը ցանկանում է, որ ռուսական ռազմանավերի ջոկատը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելիս ներկա գտնվի Նյու-Յորքում կայանալիք միջազգային ցուցահանդեսի բացմանը։

Ըստ «Neue Freie Presse»-ի՝ Ռուսաստանի ծովային նախարարությունը ուղարկել է Ատլանտյան օվկիանոս ռազմանավերի մի ջոկատ՝ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելու համար։

Ըստ «Daily News»-ի՝ «Ռուսի» ռազմանավերի ջոկատը Ատլանտյան օվկիանոսում կազմված է հետևյալ նավերից՝ «Ռուսի», «Ռուրիկ», «Նավարին» և «Ռինդա» հածանավերից, «Ռինդա» հածանավը ռուսական նավատորմում ամենաարագընթաց նավն է։ Ռուսական նավատորմի հրամանատարությունը ցանկանում է, որ ռուսական ռազմանավերի ջոկատը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների ափերը այցելելիս ներկա գտնվի Նյու-Յորքում կայանալիք միջազգային ցուցահանդեսի բացմանը։

ՎԱՎԱՇՎՈՒՅՑ ՂՎԱՅՂՂ

Ոյսր մայիսի 14-ին, Թագավոր Դաղոն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նորընտիր նախագահ Ուիլսոնը հրամայեց ազատել Հնդկաստանում գտնվող ամերիկացի միսիոներ Ջոն Ռոբերտսին, որը մի քանի ամիս առաջ ձերբակալվել էր Ղաղոյի կողմից։ Ռոբերտսի ազատ արձակման մասին հրամանագիրը ստորագրել է Ուիլսոնի նախագահական կաբինետի անդամ Ռիչարդ Օլնին։

Ռոբերտսը ձերբակալվել էր այն բանից հետո, երբ Ղաղոն նրան մեղադրել էր Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հյուպատոսարանի միջոցով Ղաղոյի դեմ դավադրություն կազմակերպելու մեջ։ Ռոբերտսը ձերբակալվելուց հետո Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների կառավարությունը մի քանի անգամ դիմել է Ղաղոյին՝ պահանջելով Ռոբերտսի ազատ արձակումը, սակայն Ղաղոն մերժել է կատարել այդ պահանջը։

Ռոբերտսի ազատ արձակման մասին հրամանագիրը ստորագրելուց հետո Ուիլսոնը հեռագրել է Ղաղոյին՝ պահանջելով, որ Ռոբերտսը անմիջապես ազատ արձակվի։ Ղաղոն ստիպված է եղել կատարել Ուիլսոնի պահանջը։

Ռոբերտսը ազատ արձակվելուց հետո ուղևորվել է Ամերիկա։

Ոյսր մայիսի 19-ին, Թագավոր Ղաղոն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների նորընտիր նախագահ Ուիլսոնին հեռագրել է, որ Ռոբերտսի ազատ արձակման հրամանագիրը ստորագրելուց հետո Ուիլսոնը Ղաղոյին հեռագրել է

Ռուսական տեսակետից ամենահետաքրքրական հարցերից մեկը, որ ներկայումս առաջ է եկել, Ռուսաստանի ֆինանսական դրության հարցն է։ Ռուսաստանի ֆինանսական դրությունը, ինչպես հայտնի է, շատ ծանր է։ Ռուսաստանի պետական պարտքը հասնում է 6 միլիարդ ռուբլու, որից 1 միլիարդ 200 միլիոն ռուբլի պարտք է արտասահմանին։ Ռուսաստանի պետական եկամուտները տարեկան 1 միլիարդ 400 միլիոն ռուբլի են, ծախսերը՝ 1 միլիարդ 500 միլիոն ռուբլի։ Ռուսաստանի պետական պարտքը տարեկան աճում է 200 միլիոն ռուբլով։ Ռուսաստանի ֆինանսական դրության ծանրությունը ավելի զգալի է դառնում, եթե հաշվի առնենք, որ Ռուսաստանի ժողովրդի մեծ մասը աղքատ է։ Ռուսաստանի ժողովրդի մեծ մասը ոչ միայն հարստանալու, այլև ապրելու միջոցներ չունի։ Ռուսաստանի ժողովրդի մեծ մասը ոչ միայն հարստանալու, այլև ապրելու միջոցներ չունի։

յաւերժացնել այդ օրը ժողովրդի յիշողութեան մէջ՝

«Հիմնարկութիւն կամ բացումն դպրոցի հանրօգուտ հաստատութիւնների, ինչպէս են—զպրոցներ, ժողովրդական գրադարաններ և ընթերցարաններ, ապաստարաններ զառամեալների և աղքատների համար, հիւանդանոցներ, բուժարաններ եւայլն. ի յիշատակ թագադրութեանց ներվում են աղքատնականութեան աղքատ մասի պարարները և պատուիրները. այդ օրը սեղաններ են պատրաստվում աղքատների և կարօտեալների համար։

Լրագիրը մեկնոյն ժամանակ ուշադրութիւն է դարձնում որ ձեռնարկութիւններ են լինում ժողովրդի կրթութեան ասպարէզը բարձրացնելու համար և յոյս է յայտնում թէ՝

«Կըհիմնուեն շատ հարիւրներով տարբական դպրոցներ, որ միլիոնաւոր օգտակար գրքեր մեբեննալի կըզտանեն ժողովրդին զրադարանների և ընթերցարանների միջոցով։

Թող, ասում է լրագիրը—Նիկոլայ II Կայսեր օրով Ռուսաստանը ոչ միայն հզօր լինի և ուժեղ, այլև լուսաւորուած»։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսից հաղորդում են թէ այնտեղ իրերի դրութիւնը շատ տագնապալից է։ Երկիւղ են կրում որ անցեալ տարուան արիւնալի անկարգութիւնները պիտի կրկնուին։ Ֆրանսիական դեսպան պ. Համբոնը հեռագրով պահանջել է յետ դարձնել իր պահականաւը, որ գնացել էր Կօնէա։ Իմմրլեան Պատրիարքը բողոքեց այս օրերս տեղի ունեցած բանտարկութեանց դէմ, որովհետև երեսուն թէ երեք տարուան ընթացքում բանտարկել են 500 հայեր։

—

Կ. ՊՕԼՍԻՑ հեռագրում են.—Մայիսի 16-ին դեսպանները խորհրդի ժողովեցան Զէյթունի գործերի դրութիւնը քննելու համար։ Դեսպանները համաձայնեցին, առանձին առաջարկութիւններ անել Դրանը Զէյթունում բրիստոնեայ կայմակամ նշանակելու մասին։

Դուռը Կրետէ կղզու վրայ 16 գումարտակ է ուղարկում։ Ռուսիան, Անգլիան և Աւստրու-Հունգարիան Կրետէի ջրերը մի մի յածանաւ են ուղարկել, Ֆրանսիան՝ 2 յածանաւ։

—

«Ռուսաց գործակալութիւնը» Լօնդոնից հեռագրում է մայիսի 18-ին. «Հաւորդում են որ սուլթանը մի առանձին դեսպան է ուղարկել Լօնդօն, հրաւիրում է անգլօ-հայկական միութեանը՝ պատգամաւորներ ուղարկել Կ. Պոլիս»։

—

«Ռէյտէրի գործակալութիւնը» հաղորդում է, որ ներկայումս առևտրական զանազան արտօնութիւններ ձեռք բերելու համար Կ. Պոլսում դեսպանների մէջ մեծ մրցումն կայ։ Ամեն մի պետութիւն ցանկանում է իւր ապրանքների համար բացառիկ արտօնութիւններ ունենալ։ Ռուսիան և Ամերիկան աշխատում են իրանց նաւթի համար դիւրութիւններ ստեղծել։ Միւս պետութիւնները ծխախոտի, ալքոհոլի և այլ ապրանքների համար են աշխատում։ Իսկապէս եւրոպացիների ձեռքին է պահվում Թիւրքիայի տնտեսական կեանքը. նրանք գեւ օրէցօր աշխատում են աւելի ընդարձակել իրանց տնտեսական իշխանութիւնը։

—

„Daily News“-ը յայտնում է, թէ մայիսի 19-ին «Խաղաղութեան ընկերութեան» տարեկան ժողովում Հերֆօրդի եպիսկոպոսը խօսեց և հայկական խնդրի մասին։ Նա ասաց, թէ Բեռլինի դաշնագրի և Կիպրոսի պայմանագրի զօրութեամբ Անգլիան պարտաւոր է միշտ աշխատել, մինչև որ այդ ազգի տանջանքներին վերջ դրուի։ Անգլիան պարտաւոր է բարոյական ճնշումն գործ ղնել, իսկ նեթէ հարկաւոր լինի՝ և այլ միջոցների դիմել։

Մի երկու շաբաթ առաջ անգլիական եկեղեցու գլուխը հրապարակով իւր կարծիքը յայտնեց այդ խնդրի վերաբերմամբ։ Սակայն Քէնտրբերիի արքեպիսկոպոսը բաւականացաւ պատնաական համակրութիւն յայտնել և քրիստոնեայ Եւրոպային համբերելու խրատ կարդալ։ Այն ինչ Հերֆօրդի եպիսկոպոսը հրաւիրում է քրիստոնեայ պետութիւններին՝ վերջ դնել մահմեդական ֆանատիկոսութեան սատուելնալիային։ «Իմ գլխաւոր յոյսը, ասաց նա, ազատ և լուսաւոր անգլիական ազգի զօրութեան վրայ եմ դնում»։

«ԱՐԶԱԳԱՆՔԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՌՈՒՍԿԱՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ» ԴՈՐ ԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

Մայիսի 18-ից.

ՄՈՍԿՎԱ. — Ժողովրդական տօնախմբութիւնից յետոյ Պետրովսկի պալատի բակում տեղի ունեցաւ ճաշ, որ արուեց վօլօստների աւագներին։ Պալատի սանդուխքի վրայ հատարուեցին նահանգական ազնուականութեան պարագլուխները, նրանց ասիստէնտները, գէմստվոյի գլխաւորները, Մոսկվայի նահանգի գաւառական ազնուականութեան պարագլուխները։ Հօրս առագին վրաններում սեղաններ էին դրուած։ Մոսկվայի պատգամաւորութիւնների գլուխ յետոյ Նոցին Մեծութիւնները՝ ուղեցուիեամբ Մոսկուայի Օգոստափառ ընդհանուր-նահանգապետի Կայսերական պալատի և նրբքին գրօծոց նախարարների, կայսերական գլխաւոր բանակի հրամանատարի և Մոսկվայի նահանգապետի, մտաւ պալատի բակը։ Թագաւորի շուրջը խմբուեցին վօլօստների աւագները, որոնց Թագաւոր Կայսրը ճառ ասաց։ Միապետի ճառից յետոյ օգնորուած և երկարատև «ուռա»-ն չէր դադարում։ Միապետի ճառը դիւզացոց վրայ գօրեղ տպաւորութիւն գործեց։ Գիւղացիներին ուղղած ճառից յետոյ Թագաւոր Կայսրը մօտեցաւ ազնուականների խմբին և ողորմածութեամբ և վստահութեամբ լի մի ճառ ասաց։ Միապետի ճառից յետոյ, վօլօստների աւագները նստեցին և ճաշն սկսուեց։ Ճաշի ժամանակ Թագաւոր Կայսրը՝ Թագուհի Կայսրուհու հետ անցաւ ճաշողների մօտից և տպա, հրաժեշտ տալով Պետրովսկի պալատը մտաւ։

Թագաւոր Կայսրի ճառը վօլօստների աւագներին.

«Կայսրուհին և ես ի սրտէ շնորհակալ ենք ձեզանից ձեր արտայայտած սիրոյ և հաւատարմութեան զգացմունքների համար։ Շեմ կասկածում, որ այդ զգացմունքներն ունին և ձեր բոլոր համագիւղացիները։ Երբ կը տեսնէք նրանց, յայտնեցէք նրանց Մեր շնորհակալութիւնը։ Ձեր բարօրութեան հոգսերը նոյնքան մօտ են Իմ սրտին, որպէս մօտ էին Իմ Պապին և Իմ անմոռանալի, թանկագին Ծնողին։ Ցիշեցէք Նրա վօլօստների աւագներին այստեղ ասաց խօսքերը իւր թագադրութեան ժամանակ։ Ձեր մէջ կան շատերը, որոնք իրանք լսել են այդ խօսքերը։ Ես կամենում եմ, որ այդ խօսքերը միշտ հաստատ դիակաւոր լինին ձեզ։ Ստուած ձեզ ապագայում առողջութիւն և աշխատանքի ու բարի գործերի յաջողութիւն տայ»։

Մոսկվայի նահանգական ազնուականութեան պարագլուխ իշխան Տրուբէցկոյն ազնուականութեան կողմից շնորհակալութիւն յայտնեց Թագաւորին՝ Նրա ողորմած խօսքերի համար։ Նորին Մեծութիւնը բարեհաճեց ազնուականութեանը հետեւեալն ասել։

«Ի սրտէ շնորհակալ եմ ձեզանից ձեր զգացմունքների և հաւատարիմ ծառայութեան համար։ Շեմ կասկածում, որ ազնուականութիւնը միշտ դահի նեցուկ կըլինի, ինչպէս և էր. անկիրճ դնահատում եմ ազնուականների օգտաւէտ և անշահասէր մասնակցութիւնը տեղական գործերում։ Ինձ յայտնի է այդ դժուար գրութիւնը, որի մէջ դտնվում է կալուածատէր ազնուականութիւնը. սնդորը եվէր, Իմ հոգածութեանց մէջ ես չեմ մոռանալ նրա կարիքները մեր հայրենիքի առաջադիմութեան համար։ Ի սրտէ շնորհակալութիւն եմ յայտնում ձեզ ձեր ջերմ մասնակցութեան համար Մեր հանդէսներում։

Մայիսի 19-ից.

ԼՕՆԴՕՆ.—«Times» լրագրին հաղորդում են Ամէնքից, թէ յունաց կառավարութիւնը բողոքեց, որ այլ ևս զօրքեր չուղարկուեն Կրետէ կղզին։

Երբ մարկիզ Սալսբիւրին զրօսնում էր Գէսթէյրում, ձիերը կատաղեցին. մարկիզը և նրա ուղեկիցը դուրս թռան կառքից, որի ժամանակ առաջինը սաստիկ այժմ պետին ընկաւ։ Մարկիզն անպատճառ ցանկացաւ զբօսանք կատարել ուրիշ կառքով։

ՍՈՒԱԿԻՄ.—Ջէդդա հասան 3,000 ինւրքաց զօրքեր։ Մնացած զօրքերը ճանապարհին են։

ՄՈՍԿՎԱ.—Իշխան Տրուբէցկոյի դիմումը Թագաւոր Կայսրին. «Շնորհակալ եմ Ձեզանից, Մեծ Թագաւոր, Ձեր ողորմած և խորհրդաւոր խօսքերի համար։ Հաւատացէք, Թագաւոր, որ ազնուականութիւնն այժմ ևս նոյնպէս անձնուէր պատրաստ է ծառայել Ձեզ, որպէս նա ծառայում էր Ձեր Նախահայրերին հաւատով և ճշմարտութեամբ։ Մեր Մեծ Թագաւորին «ուռա»։

Մայիսի 10-ին, Թագաւոր Կայսրի ցանկութեամբ, Կրէմլի պալատի փոքր եկեղեցում կատարուեց հոգեհանգիստ երկ Խօդինսկի դաշտում սպանուածների համար։ Ներկայ էին Նոցին Մեծութիւնները և Կայսերական ընտանիքի անդամները։

Մայիսի 18 ին երեկոյեան ֆրանսիական դեսպանութեան մէջ տեղի ունեցաւ փառաւոր պարահանդէս։ Բոլոր գահլիճները և սենեակները զարդարուած էին վեղարանոցէն հաղուագլուխ գօրէլէններով, կանաչով և ծաղիկներով։ Նրանցից մի քանիսը կատարեալ ձմերային այգիների էին փոխարկուած։ Դահլիճներից մէկում չպրուան կար՝ լուսաւորուած գոյնզոյն էլէկտրականութեամբ։ Նոցին Մեծութիւնների գալու ժամանակ դեսպանութեան դահլիճներում հաւաքուեցին օտար արքայազունք և արքայազնուհիք, Կայսերական ընտանիքի անդամները, դիպլոմատիական մարմնի անդամները, պալատական պաշտօնեաները, տիկինները։ Նոցին Մեծութիւններին դիմաւորելին դեսպանը իր ամուսնու հետ։ Կայսերական Զօրքը մնաց դեսպանութեան մէջ մինչև վերջերայ երկրորդ ժամը։ Դեսպանի փառաւոր պարահանդէսը վերջացաւ մի լեռնի ընթրիքով։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
ԱՐՏԱՇԷՍ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԱՒԱԶԻՆ ՄԱՄՆԱՒՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

(Կուկիա, Վօրոնցովի արձանի հանդէպ)

Հիւանդներին ընդունում են ամեն օր, բացի կիւրակի օրերից.

ԱՒԱԶԻՆ

Բ. Ա. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ—11—12 ժ. վիրաբուժութեան, սիֆիլիսի և վէներական հիւանդութիւնների։

Կ. Մ. ՀԻՒՈՒԼԱՆԻ—9 –10 ժ. աչքի, նրբքին և նեաոլորային հ.

Կին-բժիշկ Ա. Ի. ԴՈՒՆԱՑԵՎԱ - ԲՈՒԴԵՆԿՕ—11—12 ժ. կանանց և երեխայոց համար։

Ի. Ֆ. ՊՐՕՏԱՍԵՎԻՉ—12—1 ժ. ականջի, կոկորդի, քթի և կրծքի հ. երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ։

Ա. Մ. ՓՈՒՂԻՆԵԱՆ—12—1 ժ. նրբքին, երեխայոց և նեարդային հ. երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ։

Ա. Պ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ—1—1½ ժ. նրբքին և երեխայոց հ.

ԵՐԵԿՈՒՆԵՐ

Ի. Ֆ. ՊՐՕՏԱՍԵՎԻՉ—5—6 ժ. երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ։

Ա. Մ. ՓՈՒՂԻՆԵԱՆ—5—6 ժ. երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ։

Ա. Ֆ. ԳՈՒՐԿՕ—6—7 ժ. սիֆիլիսի, մկղի և տեսական օրգանների նրբքին և մորթի հ.

Ա. Ֆ. ԳՈՒՐԿՕ քիմի-խոշորացուցական հետազոտութիւն է անում մկղի, խոխ, արեան, կաթի և այլն։

Վճար 50 կ.։ Համախորհրդի (կօնսիլիումի) և օպերացիայի համար առանձին։

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝
Բժիշկապետ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ։

ՎԻՐԱԲՈՒԹԻՒՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Մշտական մահճակալների բաժնով

ԴՕՔՏ. Ի. Մ. ՄԱՐԿՈԶՈՎԻ

(ՆՈՒՄԵՐՈ ԴՕՔՏՕՐ ԿԵՐՊԵՋՆԿՈՒ)

Սօլօլակ, Զօրնեսհնսկայա և Գուդովիչի փողոցների անկիւն №№ 9 և 13.

(ՏԵԼԵՖՕՆ № 273)

Հիւանդների ընդունելութիւն ամեն օր։

—

Ի. Մ. ՄԱՐԿՈԶՈՎ, ժամը 10—12 վէներական և սիֆիլիսի հիւանդութիւնների։

Ա. Բ. ԱԼԵՔՍԵԵՎ, ժամը 12½—2, նրբքին և ջղային հիւանդութիւնների (երկուշ. հինգշ. շաբաթ և կիրակի օրերը)։

Ֆ. Խ. ԳՈՂՏՇՏԵՅՆ, ժամը 12½—1½ ջղային հիւանդութիւնների (երկուշ. չորեքշ. և ուրբաթ օրերը)։

Ն. Վ. ՊԱՐԻՅՍԿԻ, ժամը 1—2, վիրաբուժական և մկղի հիւանդութիւնների, մերսել (մասաժ) և սովրարուժութիւն։

Տ. Ի. ԲՈՒԴՆԵՎՈ, ժամը 12½—1½, նրբքին հիւանդութիւնների (երկուշաբ., չորեքշ. և ուրբաթ օրերը)։

Ն. Տ. ՄՈՒԼԻՆ, ժամը 1½—3, ականջի, կոկորդի և քթի հիւանդների (երկուշ., չորեքշ. և շաբաթ օրերը)։

ԱՒԹԱՆԴԻԼՈՎ, ժամը 2—3, մանկաբարձութիւն և կանանց հիւանդութեանց։

Տ. Ի. ԲՈՒԴՆԵՎՈ և Ա. Բ. ԱԼԵՔՍԵԵՎ, մանրադիտակով քիմիական և բակտերիոլոգիական հետազոտութիւններ են կատարում՝ հետազոտութիւն մկղի, խորխի և արեան։

Հիւանդների ցանկութեամբ համաձորհուրդ է լինում։ Բուժարանում կան բաժանմունքներ — մարմնամարզական — մասսաժի և ոսկրաբուժական։

Խորհրդի համար վճարն է ՄԻ ՌՈՒԲԼԻ։

Աղքատների համար ՀՐԻ է։ Համախորհուրդների, անդամահատութեան, մասսաժի, մշտական մահճակալի, էլեկտրականութեան, լողարանի և ցնցուղի համար առանձին համաձայնութիւն պէտք է կայացնել։

Բժշկական ընկերության

ԲԺՇԿ. ԴՕԿՏՕՐ.

ԱԼԵՏԻՔ ԲԱԲԱՅԵԱՆԻ

Սօլօլակ, Սերպիւսկի փողոց № 14.

—

Բացի դեղերից գործադրվում են նաև դանազան տեսակ ՋՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ, ԵԼԵՔՏՐԱԲՈՒԺՈՒԹԻՒՆ և այլ ֆիզիկական միջոցներ։

—

ՆԵՐՔԻՆ և ՆԵՐԱՐԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՆԵՐ ընդունվում են ամեն օր (բացի կիւրակի և ասն օրերից)

2—3 ժ. ցերեկը { կինարմատանոց և երեխանոց.
6-ից երեկոյան { ատամնարկի

—

Ընդունարանում գտնվում են որոշ ու ժամերում մանկաբարձ-մասսաժ անոց կին և մասսաժիստ պարոն։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԲԺՇԿԱՊԵՏ ԲԵՐԲԵՐԵՆԸ

նախկին տարիների պէս այս տարուայ ընթացքում ևս ընդունում է

ԷՍՍԷՆՏՈՒՔՈՒՄ

նրբքին և մկղի հիւանդութիւն ունեցողներին։ (6—1)

ԳՐՔՈՑԿՆԵՐ

Ծովինար	20 կ.
Խարազի տպաւ	40 »
Ձէն թագաւոր	25 »
Աստուած աղքատի կերպում.	20 »
Հէքեաթներ	30 »
Գալօ Ափօ	10 »
Աստուած չճանաչող	10 »
Խուլ Խաչիկ	25 »

—

Մամուլի տակն է շուտով լոյս կըտեսնի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՒԱԿՆԵՐ

ԵՒ

ՊԱՏԿԵՔՆԵՔ

Աշխատութեանս առաջին ժողովածուն։

Հայ ընթերցողներից, ով ցանկանում է օգնել հրատարակութեան գործին, թող բաժանորդները գան իւր չափնում. իմ կողմից բաժանորդագրութիւն ոչ ոքի չեմ առարում. բաժանորդագրին է 50 կոպ. Ճամբածախսը հեղինակի վրայ։

Հասցէն՝ Редакція „Ардзаганкъ“ Камалянцу.

Քամալեանց Ս.

Իսահակ Յարութիւնեանցի

աշխատութիւնները և թարգմանութիւնները.	ռ. կ.
1) ՀԱՑՈՑ ԳԻՐՔ. պատկուած է Սահակ Մեսրոպեան մրցանակով. գինն է	1 50
2) ՀԱՄՐԱՕՏ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ. ձեռնարկ հայ ուսուցիչների համար. գինն է	1 —
3) ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ մանկավարժական բարձրագոյն հաստատութիւնների գործունէութիւնը և հայ ուսանողները. գինն է	— 40
4) ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ԴՊՐՈՑՈՑԻ տների առաջին դպրոցական ճանապարհորդութիւնը. յաւելուածով. գինն է	— 40
5) ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ԴՊՐՈՑՈՑԻ տների երկրորդ դպրոց. ճանապ. գինն է	— 20
6) Մտեփաննոս Պալասանեան. գինն է	— 25
7) ՀՈՒՔՍԼԻՑ Տարեքը բնական գիտութեանց. թարգ. գերմաներէնից. գինն է	— 40
8) Ե. ՍՊԻՐԻ. Վարդ Բեսլին. թարգ. գերմ. գինն է	— 10
9. Ե. ՍՊԻՐԻ. Ուռենց Յովսէփ. թարգմ. գերմ. գինն է	— 15
10) Ե. ՍՊԻՐԻ. Այծարած Մօնի, թարգմ. գերմ. գինն է	— 15
11) Ե. ՍՊԻՐԻ. Ալպեան Հովիւ. թարգ. գերմ. գինն է	— 20
12) Դ-Ր. ՆԱՈՒՄԱՆ. Էրզրում. թարգ. գերմ. գինն է	— 15
13) Ե. ՍՊԻՐԻ. Հայրենազուրկ. գինն է	— 50

Մամուլի տակն է

14 ՊԵՍՏԱԼՕՑՑԻ. Լինհարդ և Դեսպրուզ

Վաճառվում են «Կենդրոնական գրաւաճառանոցում»։

ՊԱՆՍԻՕՆ ՏԻՐ-ՅԱԿՈՎԲԵԱՆԻ

(ՄԻԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԵՐԴԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆ. ԹԻՓԼԻՍՈՒՄ)

Ընդունում է երէկուկ, կիսամեռակաւոր և գիշերօթիկ աշակերտներ, պատրաստում է գիմնազիաների, կադետների կորպուսի, զեմստվոյների, ռէալական ուսումնարանների համար։

Ուսումնական տարուայ վարձն է փոքր պատրաստականի համար 60 ռ. մինչև երկրորդ պատուն 100 ռ. երկրորդից վեր՝ 150 ռուբլի։

Այս տարի գիմնազիա և ռէալական ուսումնարան մտնելու համար քննութիւն տուող 12 աշակերտներից 11 տղի յաջողութեամբ քննութիւն են տուել և ընդունուել, որ կազմում է 92%

ՈՒՍՈՒՄԸ ԿԸՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԱՄԲՈՂՋ ԱՄԱՌ

Հասցէն. Тифлисъ, Сололаки, Грановская № 11. собст. домъ.

(10—9)

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ

ԹԻՖԼԻԶԻ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՎԱՐԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

31-ն Մարտի 1895 թ.

ՊԱՀԱՆՋՔ			ՊԱՐՏՔ		
I Դրամարկղ	38,627	99	I Հիմնական դրամագլուխ	1,079,540	—
II Ընթացիկ հաշիւ Պետական բանկային բ.	254,165	55	II Պահեստի դրամագլուխ	188,709	75
III Զեղչումն (Disconto) մուրհակաց երկու ստորագրութեամբ.	2,959,630	44	III Օժանդակութեան դրամագլուխ ծառայողների համար	12,958	22
IV Զեղչ. տոկ. թղ. կտրոնների և այլն	7,547	50	IV Դրամական աւանդներ		
V Զեղչումն սօլօ—մուրհակների գրաւականով			ա) Ընթացիկ հաշուով հասարակ. 631,121 11		
ա) պետութեան ոչ ապահովեալ արժեթղ. 194,080 —			բ) « » պայմանաւոր. 362,907 13		
բ) ապրանքների — —			2) Պայմանաժամով՝		
գ) անշարժ կալուածքների 124,989 —	319,069	—	ա) Ընկերութեան անդամներից. 298,672 20		
VI Փոխառութիւն գրաւականով			բ) Օտար անձինքներից. 1,567,510 79		
ա) Պետութեան ապահ. տոկ. թղթ. 392,162 —			3) ցպահանջ		
բ) » ոչ » » » 40,319 —			ա. Ընկերութեան անդամներից. 7,002 80		
գ) ապրանքների — —			բ) Օտար անձինքներից. 356,734 08	3,223,948	11
դ) ոսկւոյ և արծաթի — —	432,481	—	V Պետ. բանկ. զեղչ. մուրհակներ	442,713	33
VII Առանձնական ընթացիկ հաշիւներ — —	1,100,244	92	VI Մասնաւոր ընթացիկ հաշիւ պետ. բան. մուրհակներով	—	—
VIII Պահեստի դրամագլխին պատկ. տոկ. թղթեր	179,950	59	արժեթղթերով	—	—
IX Ընկերութեան պատկանեալ արժեթղթեր	52,194	56	VII Ընկեր. փոխադրութեամբ ստացած հասանելի գումարներ.	41,824	89
X Թղթակիցներ՝			VIII Թղթակիցներ		
ա) Նոցա հաշիւը (Loro) 231,794 04			ա) Նոցա հաշիւը (Loro) 226,744 70		
բ) Ընկերութեան հաշիւը (Nostro). 2,380,050 48	2,611,844	52	բ) Ընկերութեան հաշիւը (Nostro) 2,499,888 97	2,726,633	67
XI Բողոքուած մուրհակներ	4,410	—	IX 2 վճարուած դիվիդենդ	10,692	47
XII Պայմանաժամ. անցուցած փոխառ.	—	—	X 2 վճարուած տոկոսներ աւանդների և ընթաց. հաշիւների.	57,245	60
XIII Մուրհակի և գրոշմակիր թղթեր	2,970	—	XI Փոխանցիկ գումարներ	32,149	21
XIV Ընթացիկ ծախսեր	11,070	09	XII Հանումներ ըստ 16-րդ յօդ. տրամադր.	37,894	83
XV Ցետ ստացուելիք ծախսեր	8,101	80	XIII Ստացուած տոկոսներ և յանձնարարականներ	82,180	56
XVI Դահ-կարասիք և սկզբն. ծախսեր	3,814	97	XIV 5% պետական տարկ գրամագլխներից	80	63
XVII Ընկերութեան վրայ մնացած անշարժ կայք	25,098	20	XV Զուտ արդիւնք 1894	99,068	62
XVIII Փոխանցիկ գումարներ	24,418	76			
Բ. Ա.	8,035,639	89	Բ. Ա.	8,035,639	89

Дозволено цензруою, Тифлисъ 21-го Мая 1896 года.

Տպարան Մնացականեան Մարտիրոսեանցի։

Типографія М. Мартиросянца и К°. На Михайловской ул. № 81.